

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 4. juni 2014
Kontor: Statsrets- og Memeske-
retskontoret
Sagsbeh: Lasse Boje
Sagsnr.: 2014-0030-2242
Dok.: 1185794

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1100 (Alm. del), som Folke-
tingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 27. maj 2014.
Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Karen Hækkerup

/

Morten N. Jakobsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1100 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Ministeren bedes oplyse, om ministeren mener, at det er muligt at opløse en forening efter grundlovens § 78, stk. 1, hvis det kan fastslås, at foreningen ikke har et lovligt øjemed? Der henvises til Grundloven med kommentarer redigeret af Henrik Zahle, side 562, hvoraf det fremgår, at ”men adgangen til at opløse foreninger indskrænker sig ikke til foreninger med et voldeligt formål, jf. grl. § 78, stk. 1, forudsætningsvis.”

Svar:

1. Som det fremgår af det taleudkast, der lå til grund for min besvarelse den 15. maj 2014 af samrådsspørgsmål AG-AK fra Folketingets Retsudvalg, og som er oversendt til Retsudvalget med min besvarelse af 26. maj 2014 af spørgsmål nr. 1057 (Alm. del), gælder foreningsfriheden efter grundlovens § 78, stk. 1, kun for foreninger, der har et lovligt øjemed, hvorimod foreninger, der har et ulovligt øjemed, vil kunne opløses ved dom efter de nærmere regler herom i grundlovens § 78.

Som det også fremgår af taleudkastet, kræver opløsningen af en bestemt gruppe efter grundlovens § 78, at den pågældende gruppe udgør en forening i grundlovens forstand, og at den pågældende forening har et ulovligt øjemed - f.eks. ved at have som formål at gennemføre overtrædelser af straffeloven.

Der kan også henvises til bl.a. Max Sørensen, Statsforfatningsret, 2. udgave ved Peter Germer (1979), side 387 f., Alf Ross, Dansk Statsforfatningsret 2, 3. udgave ved Ole Espersen (1980), side 747 ff., Henrik Zahle, Dansk Forfatningsret 3, Menneskerettigheder, 3. udgave (2003), side 144 f., og Henrik Zahle (red.), Danmarks Riges Grundlov med kommentarer, 2. udgave (2006), side 562 ff.

2. Særligt om tilfælde, hvor en forening virker ved vold eller søger at nå dens mål ved vold, anstiftelse af vold eller lignende strafbar påvirkning af anderledes tænkende, indeholder grundlovens § 78, stk. 2, en bestemmelse om, at en sådan forening bliver at opløse ved dom.